

Sharenting-ul, construirea identității on-line a copiilor
de către părinți și viața virtuală:
încălcarea dreptului la imagine prin distribuirea fotografiilor copiilor
de către părinți pe rețele de socializare

Sharenting, Building Online Identity of Children
by Parents and Virtual Life:
Violation of The Child's Right to His Own Image by Disclosing
Child's Photographs on Social Networks

Mirela Carmen Dobrilă¹

Rezumat:

În articol se realizează o analiză din punct de vedere juridic a semnificației fenomenului de *sharenting* (*share* și *parenting*)/*over-sharenting*, caracterizat prin transmiterea informațiilor și prin distribuirea de imagini ale propriilor copii de către părinți pe Internet, pe platformele de socializare, argumentată pe ideea unei nevoi de a socializa, de a împărtăși experiențe și de a primi sfaturi de la alți părinți privind creșterea copiilor, fie din dorința de a împărtăși cu cei din jur momente importante, fără a conștientiza că responsabilitatea lor ca părinți referitor la distribuirea imaginilor pe Internet este de a proteja copiii împotriva riscurilor specifice. În articol sunt identificate probleme legate de amplificarea acestui fenomen, cu prezentarea unor studii cu date statistice, de faptul că distribuirea fotografiilor copiilor se face pe platforme de socializare considerate spațiu public. În articol sunt evidențiate cadrul legal specific și mijloacele de apărare asociate cu problemele și riscurile generate de fenomenul de *sharenting*/distribuie de fotografii pe Internet. Libertatea de exprimare a părintelui nu trebuie să reprezinte un pericol pentru copil, pentru dezvoltarea sa emoțională, pentru dreptul copilului la propria imagine, dreptul la viață privată, dreptul la intimitate, protecția interesului superior al acestuia.

Cuvinte-cheie: *sharenting*; distribuirea de imagini ale propriilor copii; *social media*/ platforme de socializare; libertatea de exprimare; dreptul la viață privată; dreptul la propria imagine; dreptul la intimitate; protecția interesului superior al copilului.

Abstract:

The article presents a legal analysis of the content of the phenomenon of *sharenting* (*share* and *parenting*) / *over-sharenting*, meaning that parents post information and disclose images with their children on Internet and on social

---

¹ Lector univ. dr., Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Drept, email mirela.dobrilă@uaic.ro.

media platforms, motivated by the need to socialize, to share experiences and to receive advice from other parents regarding raising children, or from the desire to share with others important moments, without being aware of their responsibility as parents regarding the distribution of images on the Internet, that of protecting children from the specific risks distribution of information on the Internet. The article highlights problems related to the amplification of this phenomenon, with the presentation of studies with statistical data. The distribution of children's photographs is done on *social media* platforms considered as public space. The article outlines the specific legal framework and the means of protection associated with the problems and risks generated by the phenomenon of sharenting or disclosing of photographs of one's on the Internet. The freedom of expression of the parent should not endanger the child, his emotional development, the child's right to his own image, the right to privacy and the protection of his best interest.

Keywords: *sharenting*; distributing child's photographs; *social media /social networking platforms*; freedom of expression; the child's right to his own image; children's privacy.

Fenomenul Sharenting / Oversharenting, riscurile privind încalcarea drepturilor copiilor și date statistice

În prezent, se observă existența unui fenomen de actualitate care privește distribuirea fotografiilor copiilor pe rețelele de socializare (Facebook, Instagram sau alte rețele) de către părinți, iar această manifestare este acceptată social și chiar ajunge să fie considerată firească și fără consecințe negative de către părinții care sunt animați de dorința de împărtăși cu cei din jur momente frumoase din viața lor și a copilului lor. Acest fenomen este cunoscut sub denumirea de *sharenting* și este privit, prin raportare la diferite perspective, fie în corelație cu ideea de utilizare, considerată firească, a rețelelor sau platformelor de socializare pentru a împărtăși informații, imagini despre copiii proprii (Collins English Dictionary), fie prin folosirea acestui termen pentru a descrie un exces de socializare de către părinții care ajung să partajeze conținut bazat pe informații legate de copiii lor (Macmillan Dictionary).

Social media se află la limita dintre tehnologie și nevoia de socializare și se observă o creștere a numărului părinților care postează frecvent pe platformele de socializare fotografii în care sunt surprinse aspecte ce țin de creșterea și evoluția copiilor proprii, în cele mai multe situații fără rele intenții și chiar cu mândrie, precum și din dorința de a împărtăși cu cei din jur momente importante, iar acest fenomen se extinde și la profesorii care fac publice pe internet imagini din activitatea de la cursuri care privesc elevii din întreaga clasă, de cele mai multe ori, fără a cere acordul părinților. Se observă, de către psihologi, chiar o nevoie compulsivă a părinților de a face acest lucru, fără a conștientiza care este responsabilitatea lor ca părinți, conform legii, și fără a înțelege consecințele negative legate de faptul că imaginea copilului și viața acestuia devin publice, iar copilul ajunge să fie expus din momentul postării informațiilor pe o rețea de socializare de tipul Facebook, Instagram etc.

Ideea de *sharenting* (*share* și *parenting*) este asociată cu ideea de *over-sharenting* (*over-sharing* și *parenting*) și cu ideea de *shared too much online*, desemnând un fenomen care capătă amploare și care reprezintă un pericol pentru copil, pentru dreptul său la imagine, pentru respectarea intimității sale și pentru dezvoltarea sa, prin transmiterea unor informații intime despre acesta de către părinți prin intermediul platformelor de socializare, o practică ce poate începe chiar înainte de momentul nașterii copilului (de exemplu, cu imagini cu ultrasunete postate pe Facebook) sau care ajunge să afecteze dezvoltarea emoțională a adolescentului deranjat și stânjenit prin imaginile făcute publice de către părinți, care îi afectează integrarea socială și reputația. Pe lângă problemele identificate de psihologi privind publicarea în exces a imaginilor cu cei mici și deplasarea accentului de pe viața de familie pe viața de familie online, un alt risc legat de sharenting și care îi privește pe copii în mediul virtual se referă la posibilitatea ca fotografiile să fie preluate de oricine și distribuite, fără posibilitatea de a controla ulterior acest circuit, cu punerea în pericol a copilului, în unele situații.

Trebuie menționat faptul că protecția persoanelor fizice privind prelucrarea datelor cu caracter personal este un drept fundamental și există preocupări în acest sens, identificate în Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor/ GDPR), care pune accent pe ideea că persoanele fizice ar trebui să aibă control asupra propriilor date cu caracter personal. Acest regulament stabilește normele referitoare la protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și normele referitoare la libera circulație a datelor cu caracter personal (art. 1). Deși regulamentul nu se aplică în cazul prelucrării datelor cu caracter personal de către o persoană fizică în cadrul unei activități exclusiv personale sau domestice (art. 2), trebuie observate condițiile aplicabile în ceea ce privește consimțământul copiilor în legătură cu serviciile societății informaționale (art.8): în cazurile privind oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă copilul are cel puțin vârsta de 16 ani, iar dacă copilul are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă și în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului, cu posibilitatea ca statele membre să poată prevedea prin lege o vârstă inferioară în aceste scopuri, însă vârsta inferioară să nu fie mai mică de 13 ani. Prin regulament se indică faptul că fiecare autoritate de supraveghere, pe teritoriul său, monitorizează și asigură aplicarea regulamentului și promovează acțiuni de sensibilizare și de înțelegere în rândul publicului a riscurilor, normelor, garanțiilor și drepturilor în materie de prelucrare, cu atenție specială pentru activitățile care se adresează în mod specific copiilor (art. 57)². Ca justificare indicată în preambulul

---

² Legea nr.102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, publicată în M.

regulamentului, „copiii au nevoie de o protecție specifică a datelor lor cu caracter personal, întrucât pot fi mai puțin conștienți de riscurile, consecințele, garanțiile în cauză și drepturile lor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal. Această protecție specifică ar trebui să se aplice în special utilizării datelor cu caracter personal ale copiilor în scopuri de marketing sau pentru crearea de profiluri de personalitate sau de utilizator și la colectarea datelor cu caracter personal privind copiii în momentul utilizării serviciilor oferite direct copiilor”. Conform art. 85 din regulament, prin intermediul dreptului intern, statele membre asigură un echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal în temeiul regulamentului și dreptul la libertatea de exprimare și de informare, inclusiv prelucrarea în scopuri jurnalistice sau în scopul exprimării academice, artistice sau literare. Astfel, referitor la problemele legate de *sharenting*, o componentă a acestei protecții constă în dreptul copilului de a fi uitat, ca o parte din respectarea dreptului la viață privată (corelat inclusiv cu art. 17 din regulament privind dreptul la ștergerea datelor cu caracter personal).

Referitor la fenomenul *sharenting* și la problemele legate de acesta, există statistici³ care arată că: aproximativ trei din zece copii declară că prietenii și părinții au publicat informații despre ei pe internet fără să solicite în prealabil acordul; 23% dintre copii manifestă disconfort emoțional determinat de expunerea informațiilor de către părinți în mediul online; 21% identifică consecințe neplăcute determinate de postările părinților; ca problemă asociată celei analizate, referitor la distribuirea fără acord a datelor personale ale copilului de către profesori, studiul indicat arată că 17% din eșantion arată că profesorii au postat informații despre ei fără acord prealabil; grupul de vârstă 13-17 ani declară în proporție mai mare decât cei de 9-12 ani că li s-a întâmplat respectiva situație; de obicei, băieții declară în proporție mai mare că li s-au întâmplat situațiile despre care au fost întrebați; se arată variația mare de la o grupă de vârstă la alta în rândul fetelor în ceea ce privește urmările faptei de *sharenting*, adică 7% dintre fetele de 9-12 ani declară că au primit comentarii negative ca urmare a postărilor părinților și 15% spun că au cerut părinților să șteargă aceste conținuturi, iar la 13-17 ani aceste procente cresc la 19%, respectiv 28%; referitor la distribuirea de către profesori a informațiilor despre copii fără acordul acestora, se arată că profesorii expun în aproape aceeași măsură date despre copiii de 9-12 ani și despre cei de 13-17 ani

---

Of. nr. 947 din 9 noiembrie 2018, prevede că obiectivul Autorității Naționale de Supraveghere este apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viață intimă, familială și privată, în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal și cu libera circulație a acestor date.

³ A. Velicu, B. Balea, M. Barbovschi, *Studiul Acces, utilizări, riscuri și oportunități ale internetului pentru copiii din România* – Rezultate ale proiectului EU Kids Online 2018 – *DigiLiv-REI* (cu sprijinul IRES – Institutul Român pentru Evaluare și Strategie, Institutul de Sociologie al Academiei Române), ianuarie 2019, p. 56, disponibil la http://rokidsonline.net/wp/wp-content/uploads/2019/01/EU-Kids-Online-RO-report-15012019_DL.pdf (10.10.2019) (eșantion de 935 băieți și fete de 9-17 ani, culegerea datelor între lunile martie-aprilie 2018).

(în rândul băieților variația este de 6% între cele două grupe de vârstă, în timp ce la fete variația este de 2%); se indică o variație relativ mică în rândul băieților în ceea ce privește comentariile jignitoare primite ca urmare a postărilor părinților (23% la 9-12 ani și 27% la 13-17 ani) și se corelează cu riscul de *bullying/cyberbullying* în rândul băieților ca fiind mai mare decât în rândul fetelor, fiind indicată chiar de acest raport o cultură a agresivității în jurul băieților din România de la cele mai mici vârste; se indică o variație relativ mică de la o vârstă la alta în rândul băieților în a cere părinților să retragă anumite postări care îi privesc și cu care nu sunt de acord (30% în grupul 9-12 ani și 35% la 13-17); referitor la reacția emoțională a băieților, la 9-12 ani doar 17% raportează disconfort emoțional în legătură cu sharentingul (deși 30% ceruseră părinților să retragă conținutul respectiv și 23% primiseră comentarii jignitoare ca urmare a aceluși conținut), iar la 13-17 ani 30% raportează că au fost supărați ca urmare a postărilor părinților despre ei, deși doar 27% spun că au primit comentarii negative sau jignitoare ca urmare a acestor postări – ceea ce arată că între 13-17 ani băieții au o perioadă în care sunt mai sensibili emoțional iar reacțiile negative primite sunt mai grave odată cu înaintarea în vârstă.

Deși fenomenul *sharenting* este asociat cu faptul că este vorba despre o cantitate mare de informații și imagini ale copilului făcute publice, în multe cazuri este suficient să fie o singură imagine care să aibă caracter stânjenitor pentru a genera umilirea copilului, în mod involuntar, dar lipsit de precauție⁴.

O altă cercetare a fost realizată de Hart. Research Associates în numele Family Online Institute (FOSI) folosind date dintr-un sondaj online la nivel național, adică un eșantion format din 589 părinți ai copiilor cu vârsta cuprinsă între 6 și 17 ani. Conform *Raportului Parents, Privacy & Technology Use*, din noiembrie 2015, dintre părinții care au un cont de rețele sociale, aproape 20% împărtășesc informații online despre copil, cu conținut care poate fi considerat jenant în viitor; unul din zece părinți arată că propriul copil a solicitat eliminarea unor informații postate online de către părinte⁵. Se observă că cea mai frecventă practică de pe rețelele de socializare este partajarea de fotografii, la fiecare 60 de secunde 136.000 de fotografii sunt încărcate pe Facebook; se arată că părinții împărtășesc fotografii ale copiilor lor în mod voluntar și, în unele cercetări, numărul de părinți care postează imagini cu copiii lor pe Facebook ajunge chiar la 98%, mamele fiind mai dispuse să posteze fotografii cu copiii lor; participanții la studiu împărtășesc fotografii ale copiilor din momente fericite (ca exemplu,

---

⁴ A. Brosch, *Sharenting – Why Do Parents Violate Their Children’s Privacy?*, The New Educational Review, 2018, vol. 54, p. 78, disponibil la <http://www.educationalrev.us.edu.pl/e54/a6.pdf> (18.12.2019).

⁵ A. Brosch, *When the Child is Born into the Internet : Sharenting as a Growing Trend among Parents on Facebook*, The New Educational Review 43 (1)/ martie 2016, p. 226, disponibil la http://eprints.lse.ac.uk/67380/1/Blum-Ross_Sharenting_revised_2nd%20version_2017.pdf (12.12.2019); Family Online Safety Institute, *Raport Parents, Privacy & Technology Use*, 2015, p. 22, disponibil la <https://www.fosi.org/policy-research/parents-privacy-technology-use/> (12.12.2019).

pentru distribuirea fotografiilor, 45% sunt din momente obișnuite zilnice, 21,7% din momente speciale, 3,7% reprezintă fotografiile ale copiilor în ipostaze stânjenitoare, acest aspect fiind cel mai îngrijorător, deoarece este vorba de poze cu nuditate sau semi-nuditate)⁶.

Problemele legate de *sharenting* trebuie privite în strânsă legătură cu riscurile pentru copii asociate cu acest fenomen, în condițiile în care statisticile⁷ arată, în mod îngrijorător, că: vârsta medie la care copiii încep să petreacă timp online este de 9 ani; 54% dintre copiii afirmă că au fost afectați emoțional sau jigniți în spațiul virtual; copiii sunt expuși riscurilor privind fenomenul de *bullying/cyberbullying* și cei care spun că au fost victima unui comportament de tip *cyberbullying* sau *sexting* acordă scoruri semnificativ mai scăzute la întrebările care măsoară starea de bine emoțională; 43% dintre copii afirmă că postează online informații personale, precum fotografii, unde locuiesc, locurile unde merg; 43% dintre respondenți afirmă că au văzut sau primit mesaje cu conținut sexual în mediul virtual; 22% dintre copii spun că au văzut sau primit mesaje cu caracter sexual zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână; 5% dintre copii spun că au postat sau au trimis cuiva un mesaj cu conținut sexual; 99, 3% dintre copii declară că au un profil pe o rețea socială.

Alte probleme legate de fenomenul de *sharenting* apar în legătură cu un studiu⁸ în care s-a observat că: rețelele sociale sunt principalul mod în care copiii

⁶ A. Brosch, *When the Child...*, op. cit., p. 226, p. 230.

⁷ C. Grădinaru, T. Stoica, *Studiul Organizației Salvați Copiii: Studiu privind utilizarea Internetului de către copii. Cercetare socială de tip cantitativ*, București, 2019, pp. 5-6 (eșantion 1156 copii, cu vârsta între 12 și 17 ani), disponibil la <https://oradonet.salvaticopiii.ro/docs/Studiu-privind-utilizarea-internetului-de-catre-copii-v2-online.pdf> (15.12.2019).

⁸ M. Barbovschi, V. Marinescu, A. Velicu, M. Diaconescu, E. Laszlo, G. Roman, *Studiul Organizației Salvați Copiii: Studiu privind utilizarea Internetului în familie, Cercetare socială cantitativă*, București, 2013 (eșantion de 600 de copii cu vârsta între 7 și 18 ani și 600 de părinți care au copii cu vârsta între 7 și 18 ani), pp. 29, 30, 48, disponibil la <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/b2/b24a57b7-c22a-4c32-b57f-e8d7066f01a2.pdf> (17.12.2019); Conform statisticilor disponibile 90% dintre copii afirmă că folosesc cel puțin o rețea socială; aproximativ jumătate dintre părinți afirmă că verifică persoanele adăugate de copii pe rețelele de socializare, informațiile publicate pe profilul copilului și istoricul de navigare al acestuia; aproape jumătate dintre copii afirmă că au cunoscut sau au luat contact pe internet cu persoane pe care nu le cunoscuseră în viața reală și, dintre aceștia, aproximativ 58% afirmă că s-au întâlnit, ulterior, față în față cu o persoană întâlnită, inițial, online; 22% dintre copii afirmă că au primit în ultimul an mesaje cu conținut sexual; 47% dintre copii afirmă că au fost jigniți în ultimul an în mediul offline, iar 45% afirmă că acest lucru s-a întâmplat în spațiul virtual, adică *bullying*-ul în mediul offline a rămas relativ constant, însă *cyberbullying*-ul a crescut; 65% dintre părinți dau voie copiilor să aibă un profil propriu pe o rețea socială, comunicarea datelor personale este permisă de 8% dintre părinți, iar încărcarea pozelor pe profilele de socializare – de 41% dintre aceștia) – sursa: Ciprian Grădinaru (coord.), *Studiul Organizației Salvați Copiii: Studiu privind utilizarea Internetului în familie, Cercetare socială cantitativă*, București, 2015, pp. 38-40,

iau legătura cu necunoscuți pe Internet (60%), urmate fiind de mesageria instant, cu 44%; dintre cei care s-au întâlnit cu cineva cunoscut pe Internet, 10% afirmă că au avut o experiență neplăcută, iar raportat la populația totală de copii, 2% au avut o experiență neplăcută din cauza unei astfel de întâlniri; 62% dintre copii au văzut sau primit mesaje cu conținut sexual pe Internet, în creștere de peste 2 ori comparativ cu datele disponibile în urmă cu trei ani; 73% dintre părinți arată că permit copiilor să aibă un profil propriu pe o rețea socială; comunicarea datelor personale este permisă de 21% dintre părinți, iar încărcarea pozelor pe profilele de socializare este permisă de 56% dintre aceștia.

În anul 2014 a fost realizat un raport statistic⁹, în Statele Unite, pe un eșantion național de părinți ai copiilor cu vârste între 0 și 4 ani despre beneficiile și preocupările lor legate de împărtășirea informațiilor privind creșterea copiilor pe *social media*. Referitor la experiențele părinților în social media, analiza a arătat că: majoritatea părinților copiilor mici (84% dintre mame, 70% dintre tați) folosesc *social media* precum Facebook, forumuri online sau bloguri; peste jumătate dintre mame (56%), comparativ cu doar 34% dintre tați, discută subiecte despre sănătatea copilului și parentalitate pe *social media*; cu privire la sfatul părinților pe *social media*, subiectele obișnuite includ adormirea copiilor (28%), sfaturi de nutriție / alimentație (26%), disciplină (19%), îngrijire de zi / grădiniță (17%) și probleme de comportament (13%); părinții consideră utilă *social media* pentru a nu simți că sunt singuri (72%), pentru a învăța ce să nu facă (70%), pentru a primi sfaturi de la părinți cu mai multă experiență (67%) și pentru a-i ajuta să se îngrijezeze mai puțin (62%).

Este interesant de observat în analiza menționată¹⁰ că aproximativ două treimi dintre părinți sunt îngrijorați de faptul că cineva află informații private despre copilul lor (68%) sau că cineva împărtășește fotografii cu copilul lor (67%), în timp ce 52% sunt îngrijorați că, atunci când crește, copilul lor ar putea fi jenat de ce au împărtășit pe rețelele de socializare. Studiul arată că majoritatea părinților care folosesc social media (74%) cunosc un alt părinte care a distribuit prea multe informații despre un copil pe rețelele de socializare (*oversharenting by another parent*), inclusiv părinți care au dat informații jenante despre un copil (56%), care au oferit informații personale care ar putea duce la identificarea

---

disponibil la https://oradenet.salvaticopiii.ro/docs/raport_cercetare_safer_internet_2015_web.pdf (17.12.2019).

⁹ C.S. Mott Children's Hospital, University of Michigan Department of Pediatrics and Communicable Diseases, University of Michigan Child Health Evaluation and Research (CHEAR) Unit, *National Poll on Children Health- Parents on social media: Likes and dislikes of sharenting*, vol. 23, nr. 2/ 16 martie 2015, U.S., disponibil la https://mottpoll.org/sites/default/files/documents/031615_sharenting_0.pdf (18.12.2019).

¹⁰ *Ibidem*; *Legea federală privind protecția datelor private ale copiilor/ Children's Online Privacy Protection Act of 1998, 15 U.S.C. 6501-6505 (COPPA)* impune restricții operatorilor de site-uri de Internet sau de servicii online destinate copiilor sub 13 ani, adică limitează colectarea sau eliberarea informațiilor prin internet înainte de vârsta de 13 ani, deși la această vârstă mulți copii au deja un profil digital îndelungat, bazat pe utilizarea social media de către părinții lor.

locului în care se află copilul (51%) sau fotografiile nepotrivite ale copilului (27%). În raportul indicat se arată că: părinții înțeleg riscurile privind împărtășirea de prea multe informații despre copii pe rețelele de socializare (detalii prea personale, stânjenitoare pentru copil atunci când este mai mare); deși nu există reguli fixe pentru ceea ce este potrivit a fi împărtășit, acest sondaj a constatat că trei sferturi dintre părinți consideră că un alt părinte a distribuit online prea multe informații despre copilul propriu; există temerile că postările ar putea fi folosite pentru a identifica locuința, îngrijirea copiilor sau locurile de joacă ale copilului, cu un risc semnificativ; deși mulți părinți folosesc setări de confidențialitate pe social media, pentru a controla cine poate vedea informațiile lor personale, acestea nu sunt bine înțelese de toți utilizatorii, iar politicile de confidențialitate ale rețelelor de socializare se pot schimba.

Este interesant de semnalat că termenul de *sharenting* este foarte general definit, nefiind pe deplin clarificată semnificația acestuia, însă se observă că, în timp ce părinții sunt preocupați de protecția dreptului copilului la viață privată, la propria imagine, la intimitate, aceștia totuși identifică beneficii determinate de partajarea informațiilor despre copil determinate de potențialul sprijin social obținut pe această cale din partea altor părinți cu experiențe similare¹¹.

Pericolele pentru copii legate de distribuirea informațiilor pe Internet sunt ilustrate și de statisticile indicate de Bitdefender, care susține ca aproximativ 500 de imagini cu copii abuzați sexual (reale sau editate) sunt vândute *online* la fiecare 60 de secunde, iar una din cinci fete și unul din zece băieți vor suferi forme diverse ale abuzului sexual în mediul online până la vârsta de 18 ani. Reprezentantii Kaspersky Lab arată că copiii încep să fie prezenți în mediul digital de la vârste foarte mici, iar uneori înainte de naștere. Aceste situații țin uneori de modelul parental văzut, de faptul că distribuirea pozelor copiilor de către părinți pe platformele de socializare apare ca fenomen acceptat, fără minime precauții, de multe ori, model preluat ulterior de copil, care ajunge să nu înțeleagă riscurile la care se expune.

Un studiu a arătat că, referitor la setările de confidențialitate a profilului de pe rețeaua de socializare folosită frecvent, 35% dintre copii afirmă că acesta este privat, 26% că este parțial privat și 33% că este public; cei din mediul rural tind să permită accesul public la profilul lor, în timp ce copiii din mediul urban tind să fie mai restrictivi, precum și faptul că fetele optează într-o măsură mai mare pentru un profil privat (40% dintre ele), comparativ cu băieții (29%)¹². Principalele informații furnizate de copii pe rețele de socializare sunt: poze în care se distinge clar fața copilului (81%), numele de familie (61%), numele școlii la care învață (59%) și vârsta corectă (47%); 16% dintre copii afirmă că au publicat pe profilul lor adresa de acasă și 10% numărul de telefon, observându-se o creștere a numărului

---

¹¹ A. Brosch, *Sharenting....*, op. cit., p. 77.

¹² *Studiul Organizației Salvați Copiii: Studiu privind utilizarea Internetului în familie, Cercetare socială cantitativă*, 2015, op. cit., p. 12.

copiilor care aleg să publice pe profilul de Facebook informații personale sau poze pe baza cărora pot fi identificați¹³.

Dezvoltarea tehnologiei, a industriei fotografice și videografice determină și un interes crescut al utilizatorilor, mai ales cei tineri, pentru diferite platforme de socializare (Instagram, cu peste 1 miliard de utilizatori, Facebook, cu peste 2 miliarde de utilizatori etc.). Trebuie observat însă și faptul că Asociația Americană de Psihiatrie (APA) a definit noi forme de dependență care țin de Internet, pentru a fi introduse în DSM (Manual de Diagnostic și Statistică a Tulburărilor Mentale).

Se observă nu neapărat o lipsă de interes din partea părinților, ci o serie de probleme care țin de educarea acestora și de neînțelegerea clară a consecințelor fenomenului *sharenting* pentru copii și pentru dezvoltarea lor, iar uneori chiar pentru viața și sănătatea sa. Este interesant de menționat că, în perioada 2007-2008, a fost pus în discuție un proiect privind îmbunătățirea politicilor naționale în domeniul educației și crearea unui cadru legal privind dezvoltarea educației parentale în România, prin demersurilor făcute de Fundația Copiii Noștri, UNICEF și Ministerul Educației și Cercetării Științifice pentru crearea unei prime variante a *Strategiei Naționale pentru Educație Parentală*. Scopul proiectului este sprijinirea părinților pe linia respectării interesului superior al copilului, adică o nouă cultură a familiei, bazată pe dialog, cunoaștere și participare, șanse egale tuturor copiilor¹⁴.

Termenul de *sharenting* (cu semnificația de împărtășire în mediul *online*, între părinți, a reprezentărilor sau aprecierilor cu privire la modul de creștere și educare a copiilor sau cu privire la copil) a fost pus în discuție în mod corelat cu termenul de *blogging*, în condițiile în care s-a arătat că noțiunea modernă de *parenting* este asociată cu ideea de stres intens și cu cea de anxietate; s-a pus întrebarea dacă poate fi privit ca o formă de auto-reprezentare digitală, în condițiile în care descrierea se face despre sine, dar prezentarea sinelui se face prin raportare la relațiile cu membrii familiei, adică în zona de *sharenting*. Pe baza interviurilor cu 17 bloggeri părinți, a fost urmărit felul în care își stabilesc limitele privind sinele digital și cum justifică sau cum aleg ce anume să prezinte *online* și s-a constatat că bloggerii părinți se confruntă cu o profundă dilemă etică, deoarece identitatea lor ca părinți determină ca anumite aspecte din viața copiilor lor să fie făcute publice, ceea ce înseamnă că introduc elemente de risc cu privire la copiii proprii, deși tocmai ei sunt cei responsabili pentru protejarea copiilor¹⁵.

---

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ A se vedea detalii la <https://fonpc.ro/fonpc/programe/strategia-pentru-educatie-parentala/> (12.12.2019).

¹⁵ A. Blum-Ross, S. Livingstone, „*Sharenting*”, *parent blogging and the boundaries of the digital self*, *Popular Communication: The International Journal of Media and Culture*, 2017, pp. 1, 15, disponibil la http://eprints.lse.ac.uk/67380/1/Blum-Ross_Sharenting_revised_2nd%20version_2017.pdf (12.01.2020).

Sharenting-ul: cadrul legal privind protejarea copilului, încălcarea dreptului la imagine prin distribuirea fotografiilor copiilor de către părinți pe rețele de socializare și mijloace de apărare

Dezvoltarea noilor tehnologii, a Internetului, a mijloacelor de comunicare permite libera circulație a ideilor și exercitarea libertății de exprimare. Creșterea interesului privind formele moderne de socializare prin intermediul platformelor de socializare și fenomenul de *sharenting*, determinat de interesul de a transmite imagini cu propriii copii în *social media*, aduc în actualitate necesitatea de a vedea care sunt limitele privind publicarea de către părinți pe Internet a imaginilor copiilor și care este compatibilitatea dintre libertatea de exprimare și dreptul copilului la propria imagine, dreptul de a fi respectat, posibilitatea de a fi consultat în prealabil și de a refuza ca părintele să publice pe Internet imagini stânjenitoare și cele care ar putea să aducă atingere intimității sale și dreptului la viață privată. Problema este analizată prin raportare la faptul că rețelele de socializare au condiții proprii cu privire la distribuirea de fotografii, iar utilizatorii sunt răspunzători pentru conținutul postat și legalitatea acestuia.

Pentru o înțelegere corectă a libertății de exprimare și a limitelor de exercitare, este necesară o cunoaștere a bazei legale, a documentelor internaționale și europene în materie, precum și a Constituției, pentru a vedea care este limita dintre libertatea de exprimare a părinților (ca drept indispensabil, esențial într-o societate democratică), prin posibilitatea de a publica imagini ale copiilor proprii pe platforme de socializare, pe de o parte, și, pe de altă parte, dreptul copilului la propria imagine, dreptul la viață privată, respectarea intimității, respectarea posibilității de a se opune la publicarea de către părinte pe Internet a unui conținut stânjenitor sau care ar putea să îi afecteze starea emoțională, integrarea socială, dezvoltarea, iar limita dintre acestea trebuie privită în strânsă legătură cu toate riscurile asociate fenomenului de *sharenting/oversharenting*.

Declarația Universală a Drepturilor Omului garantează dreptul la liberă exprimare ca drept fundamental în art. 19: „Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat”.

Libertatea de exprimare este garantată în art. 19 din *Pactul internațional privind drepturile civile și politice*, mai detaliat¹⁶, cu posibilitatea supunerii unor

---

¹⁶ „1. Nimeni nu trebuie să aibă de suferit din cauza opiniilor sale. 2. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită ori artistică, sau prin orice alt mijloc, la alegerea sa. 3. Exercițarea libertăților prevăzute la par. 2 al prezentului articol comportă obligații și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice.”

limitări pentru respectarea drepturilor sau reputației altora sau pentru apărarea securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează în art. 10 libertatea de exprimare: „Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere”¹⁷, cu posibilitatea de a fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În cauzele *Kurier Zeitungsverlag și Druckerei GmbH împotriva Austriei* (nr. 1593/06) și *Krone Verlag GmbH împotriva Austriei* (nr. 27306/07), 19.06.2012, al căror obiect privește o acțiune în despăgubiri formulată în temeiul legii privind mijloacele de informare în masă de către o mamă și copilul acesteia împotriva a două societăți editoare ale căror publicații asiguraseră acoperirea mediatică a litigiului dintre părinți referitor la încredințarea copilului, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit lipsa încălcării art. 10 din Convenție. Curtea a reținut că reportajele detaliate au adus atingere gravă vieții private a copilului, prin dezvăluirea identității acestuia și publicarea de fotografii în care acesta putea fi recunoscut, precum și că despăgubirea acordată era proporțională¹⁸.

---

¹⁷ A se vedea *Convenția Americană a Drepturilor Omului*, art. 13 privind libertatea de gândire și de exprimare; pentru dezvoltări în acest sens, a se vedea C. Moldovan, *op. cit.*, p. 192;

¹⁸ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *Fișă tematică – Dreptul la propria imagine*, trad. cu sprijinul Institutului European din România, iunie 2012, p. 3, disponibil la <https://www.csm1909.ro/275/3659/Jurispruden%C5%A3a-CEDO> (12.01.2020); Referitor la protecția minorului cu privire la dreptul la viață privată și cu privire la aspecte care țin de informațiile transmise pe Internet, în cazul *K.U. împotriva Finlandei* (nr. 2872/02), 02.12.2008, s-a arătat că în martie 1999 a fost publicat un anunț pe un site de întâlniri în numele unui băiat de 12 ani, cu un link către pagina web a băiatului, și indica faptul că acesta era în căutarea unei relații intime cu un băiat de vârsta lui sau mai mare, iar băiatul a aflat de acest anunț atunci când a primit un e-mail de la un bărbat interesat de propunere. Furnizorul de internet a refuzat să comunice identitatea persoanei care a dat anunțul, considerându-se obligat să păstreze confidențialitatea telecomunicațiilor. Instanțele finlandeze au concluzionat că furnizorul de internet nu putea fi constrâns în mod legal să divulge informațiile în cauză. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că anunțul reprezenta o faptă penală care a desemnat un minor ca țintă pentru pedofili, iar Finlanda nu și-a îndeplinit obligațiile de a implementa un sistem care să protejeze copiii împotriva unor astfel de acte. Prin urmare, a fost încălcat art. 8 (între momentul faptelor și hotărârea Curții a fost implementat un cadru juridic mai protectiv – legea privind exercitarea libertății de exprimare în mass-media). Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *Fișă tematică – Protecția minorilor*, trad. cu sprijinul Institutului European din

Referitor la accesul la Internet și libertatea de exprimare, Comisia Europeană, în Comunicarea din 1996 privind conținutul ilegal și vătămător pe Internet, a subliniat rolul și caracteristicile Internetului ca mediu de comunicare¹⁹, care diferă față de serviciile tradiționale de telecomunicație, cu regimuri diferite privind modul public de comunicare și modul privat de comunicare.

Recomandare a Comisiei Europene privind măsurile pentru combaterea eficientă a conținutului online ilegal vizează măsuri destinate să asigure absența de pe internet a conținutului ilegal, cu obiectivul de a pune în aplicare orientările politice prezentate în *Comunicarea Comisiei privind combaterea conținutului online ilegal* prezentată în septembrie 2017. În recomandarea Comisie se prevede raportarea periodică și transparentă din partea platformelor de internet cu privire la acțiunile întreprinse. Referitor la măsurile de protecție a drepturilor fundamentale, prin recomandare se solicită ca platformele online să acționeze în mod cuvenit și proporțional față de conținutul pe care îl găzduiesc, iar atunci când platformele online utilizează tehnici automate de eliminare a conținutului, ar trebui să se prevadă măsuri de protecție speciale²⁰.

Este interesant de observat că un număr mare de cetățeni ai Uniunii Europene par să își supraestimeze nivelul de cunoștințe despre cum să-și protejeze copiii de conținutul ilegal și vătămător pe Internet; conform unui studiu realizat pe parcursul anului 2003, 47% dintre părinții din eșantion au arătat că nu au nevoie de mai multe informații în acest sens, 44% dintre părinți nu știu unde pot raporta conținut ilegal sau vătămător pe Internet, 33% îl recunosc în mod clar, iar alți 11% nu au răspuns la întrebare²¹.

Constituția României garantează, în art. 30, libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, care sunt inviolabile, însă libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

România, octombrie 2012, p. 3, disponibil la <https://www.csm1909.ro/275/3659/Jurispruden%C5%A3a-CEDO> (12.01.2020).

¹⁹ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. COM (96) 487, 16. 10. 1996, *Illegal and harmful content on the interne*, disponibilă la <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:1996:0487:FIN:en:PDF> (12.12.2019); Carmen Moldovan, *Libertatea de exprimare. Garanții și responsabilități. Ghid de standarde internaționale și europene*, Editura Hamangiu, București, 2018, p. 4.

²⁰ A se vedea *Recomandare a Comisiei privind măsurile pentru combaterea eficientă a conținutului online ilegal – Fisă informativă*, 1 martie 2018, Bruxelles, disponibilă la https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/MEMO_18_1170 (19.12.2019).

²¹ European Opinion Research Group E.E.I.G., *Illegal and harmful content on the Internet*, mai 2004, Special Eurobarometer 203 / Wave 60.2, p. 33, disponibil la https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_203_en.pdf (20.12.2019).

La nivelul Uniunii Europene, Carta Drepturilor Fundamentale (2016/C 202/02)²² prevede expres, în articolul 11, libertatea de exprimare și de informare: „Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a transmite informații sau idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă sunt respectate”, cu posibilitatea de a fi restricționată.

Referitor la aspectele ce țin de *respectarea dreptului la viață privată al copilului*, atunci când se pune în discuție libertatea de exprimare prin opțiunea părinților de a publica pozele copiilor, în diferite ipostaze, unele chiar înainte de naștere, pe platformele de socializare (corelat cu succesul aplicațiilor *social media*), trebuie avut în vedere că art. 12 din *Declarația Universală a Drepturilor Omului* garantează dreptul la viață privată și prevede că: „Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri”.

Articolul 17 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice prevede că: „Nimeni nu va putea fi supus vreunor imixtiuni arbitrare sau ilegale în viața particulară, în familia, domiciliul sau corespondența sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are drept la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri”.

Art. 8 din *Convenția Europeană a Drepturilor Omului* garantează dreptul la respectarea vieții private și de familie, în sensul că „Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale”²³.

---

²² Carta Drepturilor Fundamentale, prin Tratatul de la Lisabona, a devenit obligatorie, cu valoarea juridică a unui tratat – art. 6 din TUE.

²³ Cu privire la importanța dreptului la viață privată și la preocuparea ONU în domeniul protecției vieții private, trebuie remarcat faptul că, la 24 martie 2015, Consiliul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite a adoptat o *rezoluție* prin care a înființat funcția de raportor special privind dreptul la viață privată, pe durata unui mandat de trei ani, cu scopul promovării și protejării dreptului la viață privată la nivel global. Raportul ONU *The Right to Privacy in the Digital Age* din 2014²³ a subliniat impactul negativ al supravegherii în masă asupra dreptului la viață privată și a arătat că provocările legate de dreptul la confidențialitate în contextul tehnologiei moderne de comunicații vor necesita un proces continuu, susținut și cu eforturi comune, și, așa cum tehnologia comunicațiilor va evolua, va fi necesar să se asigure că aceste tehnologii sunt utilizate la nivelul dezvoltării lor cu respectarea drepturilor omului consacrate în cadrul legal internațional și cu remedii efective.

A se vedea Annual report of the United Nations High Commissioner for Human Rights and reports of the Office of the High Commissioner and the Secretary-General, *The right to privacy in the digital age- Report of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights*, 30 iunie 2014, p. 16, disponibil la https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session27/Documents/A.HRC.27.37_en.pdf (12.01.2020).

Constituția României garantează, în art. 26, dreptul la viața intimă, familială și privată, în sensul că autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată, iar persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri. Trebuie avute în vedere limitele libertății de exprimare (art. 30, alin. 16 din Constituție), adică o activitate a unuui terț neputând prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

În Noul Cod civil/ NCC²⁴, în Capitolul intitulat *Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente*, în secțiunea intitulată *Respectul vieții private și al demnității persoanei umane*, este consacrat *dreptul la liberă exprimare* (art. 70 NCC²⁵), potrivit căruia orice persoană are dreptul la libera exprimare, cu posibilitatea de a fi restrânsă în cazurile și limitele prevăzute la art. 75 NCC²⁶.

Conform art. 71 NCC privind *dreptul la viața privată*, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și nimeni nu poate fi supus vreunor imixțiuni în viața intimă, personală sau de familie, nici în domiciliul, reședința sau corespondența sa, fără consimțământul său ori fără respectarea limitelor prevăzute la art. 75 NCC, fiind interzisă utilizarea, în orice mod, a corespondenței, manuscriselor sau a altor documente personale, precum și a informațiilor din viața privată a unei persoane, fără acordul acesteia ori fără respectarea limitelor impuse de lege.

Noțiunea de viață privată se stabilește prin opoziție cu viața publică și cu aspectele publice ale vieții profesionale și permite persoanei să fie la adăpost de orice indiscreție, cu obligația pentru autorități și pentru particulari de a se abține de la orice imixtiune sau ingerință în viața altuia și în intimitatea altei persoane; art. 71 NCC conferă noțiunii de viață privată un sens mai restrâns, Noul Cod civil reglementând distinct, în art. 73, dreptul la propria imagine²⁷.

Referitor la *dreptul la demnitate*, art. 72 NCC prevede că orice persoană are dreptul la respectarea demnității sale, fiind interzisă orice atingere adusă onoarei și reputației unei persoane, fără consimțământul acesteia ori fără respectarea

---

²⁴ Republicat în temeiul art. 218 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicat în M. Of. al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011. NCC- Legea nr. 287/2009 a fost publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009, a fost modificată prin Legea nr. 71/2011 și rectificată în M. Of. al României, Partea I, nr. 427 din 17 iunie 2011 și în M. Of. al României, Partea I, nr. 489 din 8 iulie 2011.

²⁵ Pentru dezvoltări privind dreptul la liberă exprimare, a se vedea Eugen Chelaru, în Flavius Antononiou Baias, Eugen Chelaru, Rodica Constantinovici, Ioan Macovei, *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, Ediția 2, Editura CH Beck, București, 2014, p. 84;

²⁶ Conform art. 75 NCC, „nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în această secțiune atingerile care sunt permise de lege sau de convențiile și pactele internaționale privitoare la drepturile omului la care România este parte. Exercitarea drepturilor și libertăților constituționale cu bună-credință și cu respectarea pactelor și convențiilor internaționale la care România este parte nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în prezenta secțiune”.

²⁷ E. Chelaru, *op. cit.*, p. 86.

limitelor prevăzute la art. 75 NCC. Convenția Europeană a Drepturilor Omului protejează integritatea morală a persoanei ca parte a dreptului la respectarea vieții private și de familie (art. 8) și dreptul la o bună reputație morală, ca limită a libertății de exprimare (art. 10 alin. 12), adică restricții privind asigurarea protecției reputației sau drepturilor altora²⁸. Dreptul la demnitate trebuie privit în legătură cu art. 30 alin. 1(6) din Constituție, care stabilește limitele libertății de exprimare, care nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Referitor la *dreptul la propria imagine*, art. 73 NCC prevede că orice persoană are dreptul la propria imagine, iar în exercitarea dreptului la propria imagine, ea poate să interzică ori să împiedice reproducerea, în orice mod, a înfățișării sale fizice ori a vocii sale sau, după caz, utilizarea unei asemenea reproduceri (cu aplicarea limitelor indicate de art. 75 NCC).

Dreptul la propria imagine este determinat prin conținutul dat de indicarea aspectelor vieții private pe care legiuitorul a înțeles să le protejeze – înfățișarea fizică și vocea –, fiind considerat o componentă a dreptului la respectarea vieții private²⁹, indicat de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, deși există și opinia că dreptul la propria imagine are caracter autonom³⁰.

În principiu, captarea imaginii/ fotografierea unei persoane ori utilizarea acesteia prin distribuire pe Internet, pe platformele de socializare sunt interzise în lipsa consimțământului prealabil al persoanei fotografiate; în cazul minorilor, este necesar consimțământului prealabil al reprezentanților legali³¹. Este discutabilă delimitarea atunci când părintele, responsabil pentru siguranța copilului în mediul *online*, este cel care publică pe Internet pozele minorului. Dreptul la imagine nu este absolut, fiind admisă fotografierea și utilizarea imaginii unei persoane în lipsa unui consimțământ prealabil dacă fac cu bună credință în exercitarea altor drepturi fundamentale, cum este dreptul la liberă exprimare, deși delimitarea dreptului la imagine de dreptul la liberă exprimare nu este ușor de realizat de instanțele de judecată³².

Referitor la fenomenul de *sharenting*, cu privire la dreptul părintelui la liberă exprimare și recunoașterea posibilității de a publica pe Internet poze cu propriul copil, pe de o parte, și dreptul copilului la propria imagine, în strânsă legătură cu rolul important al părintelui de a proteja imaginea copilului, trebuie avute în vedere atingerile aduse vieții private indicate de art. 74 NCC (eg.

---

²⁸ Pentru dezvoltări privind dreptul la demnitate consacrat în art. 72 NCC, cu delimitări privind conținutul și semnificația noțiunii, a se vedea E. Chelaru, *op. cit.*, p. 88.

²⁹ E. Chelaru, *op. cit.*, p. 88.

³⁰ O. Ungureanu, C. Munteanu, *Dreptul la propria imagine – componentă a drepturilor personalității*, Dreptul, nr. 10/2010, pp. 70-71.

³¹ A. Lisievici, B. Halcu, *Dreptul la imagine în contextul distribuirii fotografiilor pe rețelele de socializare*, Revista Română de Drept al Afacerilor, nr. 11/2014, disponibil la <https://www.juridice.ro/358510/dreptul-la-imagine-in-contextul-distribuirii-fotografiilor-pe-retelele-de-socializare.html> (10.01.2020).

³² *Idem.*

utilizarea vocii sau imaginii unei persoane aflate într-un spațiu privat fără acordul său; difuzarea de imagini sau date cu caracter personal privind starea de sănătate a persoanei, fără acord). Trebuie arătat că titularul dreptului la propria imagine este cel care se poate opune reproducerii portretului său, prin orice mijloace, iar interdicția vizează cazurile celor care fotografiază sau filmează o persoană atât în spațiu destinat vieții private, cât și într-un spațiu public.

Referitor la considerarea ca spațiu public a postărilor făcute pe rețelele de socializare, Înalta Curte de Casație și Justiție³³ a reținut în mod corect starea de fapt din litigiu privind postarea de către reclamant, la data de 19 ianuarie 2012, pe profilul său personal din rețeaua de socializare B. a mesajului „Arbeit macht frei - asta să înțeleagă protestatarii”, în contextul existenței unor proteste ale persoanelor nemulțumite de situația politică și socială din România, și a statuat judicios că, deși art. 15 din O.G. nr. 137/2000 sancționează fapta la care face referire independent de împrejurarea dacă a fost săvârșită de o persoană publică sau de o persoană privată, prezintă relevanță calitatea recurentului la momentul postării mesajului, aceea de director al Cancelariei Instituției Prefectului județului Mureș, astfel că nu se poate opera o disociere automată între poziția de persoană privată și cea de deținător al unei însărcinări publice, chiar dacă, în mod evident, recurentul nu a postat mesajul în calitatea publică deținută, ci într-un context extra profesional. Curtea arată că nu se poate reține că rețeaua de socializare ar fi un spațiu privat comparabil cu o cutie poștală electronică, întrucât cutia poștală electronică este controlabilă de către proprietar sub aspectul conținutului informațional transmis, respectiv depozitat, în timp rețeaua de socializare (informațională) este publică, receptivă perpetuu în web (internet), bazată pe un site web pe care utilizatorii se pot înscrie și interacționa liber cu alți utilizatori, deja înscriși. S-a considerat că fapta privind sloganul postat pe pagina rețelei de socializare îndeplinește cerința privind „caracterul public”, întrucât mesajul a fost postat pe o rețea de socializare, care prin natura sa este destinată accesului public/oricărui utilizator (utilizator existent - eventual „prieten”; utilizator nou - potențial „prieten” sau utilizator „intermediat”), în fața unui anumit număr de persoane, și, pe de altă parte, mesajul a fost postat cu intenția parvenirii la cunoștința utilizatorilor publici ai paginii; astfel mesajul a devenit accesibil publicului larg, neutilizator al rețelei de socializare în cauză, prin diseminarea acestuia în mass-media.

Referitor la ocrotirea personalității umane, potrivit art. 252 NCC, orice persoană fizică are dreptul la ocrotirea valorilor intrinseci ființei umane, cum sunt viața, sănătatea, integritatea fizică și psihică, demnitatea, intimitatea vieții private, libertatea de conștiință, creația științifică, artistică, literară sau tehnică. Ca mijloace de apărare indicate în art. 253 NCC, persoana fizică ale cărei drepturi nepatrimoniale au fost încălcate ori amenințate poate cere oricând instanței: a) interzicerea săvârșirii faptei ilicite, dacă aceasta este iminentă; b) încetarea încălcării și interzicerea pentru viitor, dacă aceasta durează încă; c) constatarea

---

³³ Înalta Curte de Casație și Justiție, s.cont.adm.fisc., Decizia nr. 4546/2014, Ședința de la 27 noiembrie 2014, disponibilă pe www.scj.ro (15.01.2020).

caracterului ilicit al faptei săvârșite, dacă tulburarea pe care a produs-o subzistă; prin excepție, în cazul încălcării drepturilor nepatrimoniale prin exercitarea dreptului la libera exprimare, instanța poate dispune numai măsurile prevăzute la lit. b) și c).

În legătură cu *sharenting-ul* și dreptul copilului la propria imagine vs. opțiunea părintelui de a posta imagini pe Internet, pe platforme de socializare, sunt relevante și reglementările din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care privește dreptul asupra fotografierii unei persoane, atunci când a fost realizată la comandă și utilizarea operei care conține un portret, și dispozițiile din Legea nr. 148/2000 privind publicitatea, fiind interzisă publicitatea care aduce atingere imaginii persoanelor. Trebuie avute în vedere și dispozițiile din Legea audiovizualului nr. 504/2002, Consiliul Național al Audiovizualului fiind autoritatea unică de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale și garantul interesului public în domeniul comunicării audiovizuale, fiind autorizat (art. 17, lit. d) să emită decizii cu caracter de norme de reglementare în vederea realizării atribuțiilor sale cu privire la (alături de altele) protecția minorilor și apărarea demnității umane și a dreptului la propria imagine. Pe lângă aceasta, *Codul de reglementare a conținutului audiovizual* (Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 220 din 24 februarie 2011) – titlul II privind Protecția minorilor, capitolul I privind Respectarea drepturilor minorului în programele audiovizuale – subliniază, în preambul, rolul Consiliului Național al Audiovizualului de a asigura un nivel ridicat de protecție a obiectivelor de interes general, în special protecția minorilor și a demnității umane, cu obligația de a stabili norme de protecție și de a lua măsuri pentru protecția minorilor care trebuie să fie corelate cu dreptul fundamental la libertatea de expresie.

Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului, în *Observațiile finale privind cel de-al cincilea raport periodic al României*, din 2 iunie 2017, apreciază adoptarea Deciziei Consiliului Național al Audiovizualului nr. 220/2011, Comitetul recomandând ca statul parte să își întărească eforturile, în cooperare cu mass-media, pentru a proteja și respecta intimitatea copiilor de toate vârstele³⁴.

---

³⁴ Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului, în *Observațiile finale privind cel de-al cincilea raport periodic al României*, din 2 iunie 2017, p. 6, material disponibil la <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/7e/7e62f1d2-409c-4165-860e-2e740246acc3.pdf> (10.01.2019); Prin *Rezoluția Parlamentului European din 26 noiembrie 2019 referitoare la drepturile copiilor cu ocazia celei de a 30-a aniversări a Convenției ONU cu privire la drepturile copilului* (2019/2876 (RSP)) se arată că drepturile copiilor ar trebui să se afle în centrul politicilor UE și se solicită Comisiei și statelor membre să garanteze că principiul interesului superior al copilului este întotdeauna pe deplin respectat de întreaga legislație și în deciziile adoptate de reprezentanții guvernamentali la toate nivelurile și în toate hotărârile instanțelor și încurajează statele membre să facă schimb de bune practici, pentru a îmbunătăți aplicarea corectă a principiului interesului superior al copilului în cadrul UE (disponibil la https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0066_RO.html (10.01.2019)).

Pe lângă dispozițiile din art. 74 lit. c NCC care prevăd că fotografierea unei persoane aflate într-un spațiu privat, indiferent dacă acel spațiu îi aparține ei sau altei persoane, fără acordul acesteia, este interzisă, indiferent dacă este urmată sau nu de utilizarea acelei imagini sau înregistrări, ca remediu pentru încălcarea drepturilor copiilor în cazuri privind postarea unor fotografii pe internet care le aduc atingere, există posibilitatea ca fotografierea unei persoane aflate în spații private fără consimțământul său să reprezinte infracțiune pedepsită cu amendă sau chiar închisoare, în condițiile art. 226 *privind violarea vieții private* din *Noul Cod penal – Legea nr. 286/ 17 iulie 2009*³⁵: „Atingerea adusă vieții private, fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuință sau încăpere ori dependență ținând de aceasta sau a unei convorbiri private se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă. Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, fără drept, a sunetelor, convorbirilor ori a imaginilor prevăzute în alin. 1(1), către o altă persoană sau către public, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.”

Conform Legii nr. 272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului³⁶, accentul cade pe respectarea interesului superior al copilului. Referitor la distribuirea fotografiilor de către părinți pe platformele de socializare, trebuie să avem în vedere că există și în Legea nr. 272 dispoziții privind *dreptul copilului la protejarea imaginii sale publice și a vieții sale intime, private și familiale*, fiind interzisă orice acțiune de natură să afecteze imaginea publică a copilului sau dreptul acestuia la viață intimă, privată și familială (art. 27). Copilul are dreptul la libertate de exprimare; libertatea copilului de a căuta, de a primi și de a difuza informații de orice natură, care vizează promovarea bunăstării sale sociale, spirituale și morale, sănătatea sa fizică și mentală, sub orice formă și prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabilă. Părinții sau alți reprezentanți legali ai copiilor au obligația de a le asigura informații, explicații și sfaturi, în funcție de vârsta și de gradul de înțelegere al acestora, precum și de a le permite să își exprime punctul de vedere, ideile și opiniile, însă părinții nu pot limita dreptul copilului minor la libertatea de exprimare decât în cazurile prevăzute expres de lege (art. 28).

³⁵ Noul Cod penal, publicat în M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009; A se vedea și A. Lisievici, B. Halcu, *op. cit.* (online, fără număr pagină). Sunt în strânsă legătură cu aspectele discutate și cu riscurile asociate formenului de *sharenting* și aspectele ce țin de remediile pentru a preveni nuditatea infrantilă (art. 373 NCP – pornografia infantilă, art. 221 NCP – coruperea sexuală a minorilor, art. 222 NCP – racolarea minorilor în scopuri sexuale, art. 197 NCP – rele tratamente aplicate minorului).

³⁶ Publicată în M. Of. nr. 159 din 5 martie 2014.

***Considerații privind încălcarea drepturilor copilului prin
distribuirea de imagini de către părinți pe rețelele de socializare.
Responsabilitatea părinților și responsabilizarea social media***

Referitor la rolul părinților și la responsabilizarea acestora în contextul riscurilor asociate cu fenomenul de *sharenting*, în Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului 2014-2020 se pune accent pe nevoia de a asigura un cadru efectiv de implementare a principalelor priorități în domeniul politicilor pentru copii ale Programului de Guvernare, concepute astfel încât să permită condiții de dezvoltare și formare a copiilor de la naștere și până la majorat, având ca scop promovarea investiției în dezvoltarea și bunăstarea copilului, printr-o abordare holistică și integrată de către toate instituțiile și autoritățile statului, în condițiile respectării drepturilor copilului, satisfacerii nevoilor acestuia, precum și accesului universal la servicii³⁷. Ca principii specifice identificate în strategie sunt, printre altele, promovarea centrării societății pe dezvoltarea și bunăstarea copilului (copilul fiind o valoare centrală a oricărei societăți și resursa umană a viitorului); promovarea și respectarea interesului superior al copilului, deoarece interesul superior al copilului reprezintă principiul fundamental pe care se bazează toate actele normative ce reglementează domeniul protecției și promovării drepturilor copilului; primordialitatea responsabilității părinților în creșterea și îngrijirea copiilor și caracterul subsidiar, dar responsabil, al intervențiilor autorităților statului³⁸.

În *Noua Strategie a Consiliului Europei pentru drepturile copilului (2016-2021)*, adoptată de Comitetul de Miniștri la 2 martie 2016³⁹, printre cele cinci domenii prioritare se află și *drepturile copiilor în materie digitală* (alături de egalitatea șanselor pentru toți copiii; participarea tuturor copiilor; excluderea totală a violenței față de toți copiii; justiție adaptată tuturor copiilor), justificat de faptul că aceștia cresc într-o lume digitală și sunt supuși riscurilor specifice.

În *Convenția ONU cu privire la drepturile copilului*⁴⁰ se arată, în preambul, că „familia este unitate de bază a societății și, ca mediu natural destinat creșterii și bunăstării copiilor, trebuie să beneficieze de protecția și de asistența de care are nevoie pentru a-și putea asuma pe deplin responsabilitățile în cadrul societății, pentru dezvoltarea armonioasă a personalității copilului, fiind necesar ca acesta

---

³⁷ Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului 2014-2020, pp. 3-5, disponibil la http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Transparenta/2014/2014-02-03_Anexa1_HG_Strategie_protectia_copilului.pdf (16.01.2020).

³⁸ *Idem*, p. 6.

³⁹ Council of Europe, *Strategy for the Rights of the Child (2016-2021)*, Children's human rights, aprilie 2016, disponibil la https://childhub.org/ro/system/tdf/library/attachments/strategy_2016_2021_web_a4.pdf.pdf?file=1&type=node&id=20377 (15.01.2020).

⁴⁰ Convenția ONU cu privire la drepturile copilului – Organizația Națiunilor Unite Convenție nr. (r1) din 20/11/1989, republicată în M. Of., Partea I nr. 314 din 13/06/2001 cu privire la drepturile copilului, disponibilă la <http://www.unicef.ro/wp-content/uploads/Conventia-cu-privire-la-Drepturile-Copilului.pdf> (10.01.2020).

să crească într-un mediu familial, într-o atmosferă de fericire, dragoste și înțelegere; lipsa sa de maturitate fizică și intelectuală a copilului impune măsuri de protecție și îngrijire specială, inclusiv de o protecție juridică adecvată, atât înainte, cât și după nașterea sa³⁹. Convenția reglementează responsabilitățile, drepturile și îndatoririle ce revin părinților, familiei, comunității de a asigura, în mod corespunzător capacităților copilului aflate în dezvoltare ale copilului (art. 5), pe respectarea dreptului la viață privată (art. 16), pe libera exprimare a copilului (art. 13) și pe respectul pentru opinia copilului, adică posibilitatea de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește, ținând cont de vârsta sa și de gradul său de maturitate (art. 12). Organizația Salvați Copiii, raportat la comentariile făcute privind *Convenția ONU cu privire la drepturile copilului*, subliniază rolul părinților în dezvoltarea adecvată a copilului și obligația statelor de a respecta drepturile și responsabilitățile părinților și familiei în îndrumarea și orientarea copilului în vederea dezvoltării sale.⁴¹

Fotografierea și distribuirea imaginii unei persoane fără acordul acesteia trebuie să se facă cu responsabilitate, astfel încât să se asigure un just echilibru între libertatea de expresie, nevoia publicului de informare și respectarea vieții private⁴².

Avocatul Poporului atrage atenția asupra faptului că protejarea imaginii publice și a vieții intime, private și familiale a copilului este un aspect foarte important, pentru că nu există posibilitatea de a controla circuitul postărilor pe internet după ce acestea au fost distribuite prima dată. Totodată, atrage atenția asupra necesității de a proteja imaginea copilului pe Internet, indicând de fapt probleme legate de incapacitatea unei societăți de a crea modele educaționale prin mijloace de informare accesibile oricărei persoane⁴³.

Sunt studii care arată că viața online a copilului este, de cele mai multe ori, o prelungire a vieții *sale offline*, iar familia are un rol important în acest sens; de aceea s-a încercat înțelegerea experienței *online* a copilului în sfere concentrice de socializare, dintre care prima este cea a familiei; modul în care familia adoptă tehnologia, modelul părinților, valorile și regulile familiei își pun amprenta pe modul în care copilul se va raporta la tehnologie⁴⁴. Astfel de rezultate sunt cele care indică nevoia de responsabilizare a părinților, care sunt datori să acționeze în interesul copilului, atunci când se pune în discuție posibilitatea de a publica pe Internet poze cu propriul copil, fiind datori să aprecieze corect consecințele negative și să le preîntâmpine.

⁴¹ Organizația Salvați Copiii, *Convenția ONU cu privire la drepturile copilului*, București, 2010, disponibilă la https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/media/Documente/Conventia_ONU_drepturile_copilului.pdf (10.01.2020).

⁴² A. Lisievici, B. Halcu, *op. cit.* (online, fără număr pagină).

⁴³ *Avocatul Poporului: Protejarea imaginii copilului pe Internet*, Carla Cozma, coordonator Biroul teritorial Iași, 2016, disponibil la <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/avocatul-poporului-protejarea-imaginii-copilului-pe-internet--124187.html> (03.02.2020).

⁴⁴ *Studiul Acces, utilizări, riscuri și oportunități ale internetului pentru copiii din România* – Rezultate ale proiectului EU Kids Online 2018, *op. cit.*, p. 58.

Pentru conștientizarea riscurilor care țin de evoluția tehnologiei, de digitalizarea lumii moderne, de accesul la Internet și de nevoia de a utiliza resursele în condiții de siguranță, există proiecte în acest sens, cum ar fi *Programul Ora de Net*, cofinanțat de Comisia Europeană, ca proiect care promovează utilizarea Internetului de către copii și adolescenți într-un mod creativ, util și sigur⁴⁵.

În ceea ce privește distribuirea imaginilor copiilor de către părinți, rețelele de socializare au condiții proprii. De exemplu, referitor la responsabilitatea *social media*, politica Facebook prevede că utilizatorii sunt răspunzători pentru conținutul postat și pentru legalitatea acestuia. Însă există indicații și sfaturi cu privire la *Resurse legate de siguranță pentru părinți*⁴⁶, pentru responsabilizarea utilizatorului. *Condițiile legale de utilizare Facebook*⁴⁷ precizează că vârsta minimă pentru a crea un cont pe rețeaua de socializare este de 13 ani, iar în momentul în care este identificat un cont ce reprezintă un copil cu vârsta mai mică de 13 ani, contul respectiv este șters, precum și toate informațiile asociate cu acesta. Există *Standarde ale comunității Facebook*⁴⁸ care au scopul declarat de a încuraja exprimarea și a crea un mediu sigur, iar politicile de utilizare se bazează și pe următoarele principii: siguranță, exprimare, echitate. În Standardele Facebook există o politică distinctă privind *Nuditatea infantilă și exploatarea sexuală a*

---

⁴⁵ Organizația Salvați Copiii, *Raport anual 2018*, p. 18, disponibil la <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/1c/1c08399c-a6cd-4c74-b663-4f56e215b012.pdf> (08.01.2020).

⁴⁶ Facebook, *Resurse legate de siguranță pentru părinți*, disponibile la https://www.facebook.com/help/1079477105456277/?helpref=hc_fnav (15.01.2020): Ce ar trebui să fac dacă cineva amenință că va distribui elemente de conținut pe care copilul meu dorește să le păstreze confidențiale (de exemplu, mesaje, fotografii, clipuri video)? Cum pot cere ștergerea unei imagini în care apare copilul meu? („Dacă fotografia sau clipul video contravine Condițiilor de utilizare Facebook, te rugăm să folosești linkurile de raportare pentru a ne semnaliza acest lucru. Dacă crezi că această fotografie încalcă drepturile de confidențialitate ale copilului tău, te rugăm să citești informațiile noastre legate de drepturile de confidențialitate în ceea ce privește imaginile”); Vreau să raportez o fotografie sau un clip video care încalcă confidențialitatea copilului meu (cu soluția indicată, în sensul că, dacă copilul are vârsta de până la 13 ani, se poate solicita ștergerea, dar dacă copilul are între 13 și 17 ani, deși Facebook arată că înțelege preocuparea în calitate de părinte, din păcate nu se poate acționa în numele copilului, „cu excepția situațiilor în care acesta nu este capabil din punct de vedere mental sau fizic să raporteze acest conținut”); De ce a fost ștersă o imagine a copilului meu pe care am postat-o? („mulți părinți distribuie fotografii ale copiilor lor pe Facebook, cu bune intenții, însă imaginile care conțin nuditate ar putea fi șterse dacă nu respectă standardele comunității noastre. Aceste standarde asigură că Facebook este un mediu sigur și primitiv pentru toată lumea. Reține că putem inclusiv să ștergem aceste tipuri de imagini pentru a evita posibilitatea ca alte persoane să le refolosească în scopuri inadecvate”).

⁴⁷ <https://www.facebook.com/legal/terms> (11.01.2020).

⁴⁸ *Standardele ale comunității Facebook* disponibile la <https://www.facebook.com/communitystandards/introduction> (12.01.2020).

*copiilor*⁴⁹: nu este permis conținutul care exploatează sau pune în pericol copiii din punct de vedere sexual, iar când sunt descoperite eventuale acte de exploatare a copiilor, sunt raportate către National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC). Deși Facebook consideră că utilizatorii distribuie cu bune intenții imagini nude cu propriii copii, se arată că aceste imagini vor fi șterse, din cauza posibilului abuz din partea altor utilizatorilor, care ar putea folosi imaginile. Referitor la conținutul care prezintă nuditate infantilă, Facebook arată că nuditatea este definită, de exemplu, astfel: organe genitale expuse (chiar și atunci când sunt acoperite sau obstrucționate de îmbrăcăminte transparentă); sfârcuri feminine neacoperite, în cazul copiilor de peste trei ani; lipsa hainelor între gât și genunchi, în cazul copiilor de peste trei ani. În ceea ce privește tehnologiile pentru a lupta împotriva exploatării copiilor, Facebook indică folosirea inteligenței artificiale pentru a detecta nuditatea infantilă când este distribuită în rețea, iar cu utilizarea tehnologiei au fost înlăturate 8, 7 milioane de elemente de conținut Facebook care încălcau politica privind nuditatea infantilă sau politica privind exploatarea sexuală a copiilor, iar 99% din conținut fiind înlăturat înainte de a fi raportat⁵⁰.

Cu privire la fenomenul de *sharenting*, au fost făcute previziuni legate de faptul că fiecare tânăr va avea la un moment dat posibilitatea și interesul să-și schimbe numele pentru a se elibera de trecutul digital stânenitor⁵¹. Acest lucru este determinat de faptul că nu se cunoaște la acest moment cum vor fi folosite informațiile și imaginile distribuite de părinți cu privire la propriii copii, cum va fi conturată experiența online a copiilor, cum va fi afectată dezvoltarea lor socială, însă distribuirea de către părinți a imaginilor și informațiilor despre copii motivată de socializare, sentiment de apartenență, identitatea socială, este de natură să satisfacă nevoia părinților de acceptare socială, însă cu riscuri mari pentru drepturile copilului.

Informațiile despre copil și imaginile distribuite pe Internet de către părinți au potențialul de a rămâne timp îndelungat fără niciun control al părintelui expeditor, iar unele informații sau imagini ale copilului distribuite în copilărie îi pot afecta viitorul și dezvoltarea. Din acest motiv, părinții sunt obligați să protejeze interesele minorului și dreptul său la viață privată, la propria imagine, la demnitate, la intimitate, deși în multe cazuri se întâmplă exact opusul, deoarece în continuare există o lipsă de conștientizare a consecințelor pentru copil determinate de această deschidere în mediul *online*; din acest motiv, pe lângă responsabilitatea părinților, și *social media* și platformele de socializare poartă

⁴⁹ Standarde, *Politica privind Nuditatea infantilă și exploatarea sexuală a copiilor*, disponibilă la https://www.facebook.com/communitystandards/child_nudity_sexual_exploitation (12.01.2020).

⁵⁰ A. Davis, *New Technology to Fight Child Exploitation*, octombrie 2018, Facebook, disponibil la <https://newsroom.fb.com/news/2018/10/fighting-child-exploitation/> (10.01.2020).

⁵¹ A. Brosch, *When the Child...*, op. cit., p. 234.

responsabilitatea cu privire la publicarea unor informații sau imagini care pot afecta negativ viitorul minorului⁵².

Analizând fenomenul de *sharenting*, riscurile și problemele derivate, corelat cu dreptul părintelui la liberă exprimare și cu posibilitatea de a publica pe Internet poze cu propriul copil, pe de o parte, și dreptul copilului la propria imagine, dreptul la viață privată, dreptul la intimitate, protecția interesului superior al acestuia, în strânsă legătură cu rolul important al părintelui de a proteja imaginea copilului, trebuie să înțelegem că, pentru a folosi *social media* în condiții de siguranță, prima etapă trebuie să fie conștientizarea unui fenomen grav și de amploare și acceptarea acestui lucru, iar prioritatea este educația, atât a părinților, cât și a copiilor, pentru a preveni situații similare, cu riscuri mari pentru copil și pentru dezvoltarea acestuia.

---

⁵² A. Brosch, *Sharenting ...*, *op. cit.*, p. 82.